

ONDERWERP

Bijlage A – Aanvullende Beoordeling verlenging vergunningsduur

ONZE REFERENTIE

D10000106:38

DATUM

28 september 2020

VAN

Chantal Cornelissen

1. Inleiding

Deze beoordeling dient als aanvulling op de Passende Beoordeling en Natuurtoets herhaling proefstortingen Westerschelde (Arcadis, 2018), welke is toegevoegd als Bijlage B. Waar de Passende Beoordeling (PB) uit ging van een vergunning tot 31 december 2020, wordt in deze aanvulling uitgegaan van een vergunningsverlenging tot 31 december 2021. De activiteit in de vergunningsperiode blijft zoals deze de basis was van de PB, inclusief benoemde mitigerende maatregelen. Het project, de activiteit en de locaties wijzigen niet, maar de activiteit wordt over een langere periode verdeeld.

2. Afbakening

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de storingsfactoren die mogelijk optreden als gevolg van de voorgenomen activiteiten in het gebied, en de veranderingen die deze kunnen veroorzaken in het abiotisch milieu van het gebied (Tabel 3-1, uit Passende Beoordeling, Bijlage B).

Tabel 1 Beschrijving storingsfactoren door voorgenomen activiteit en abiotische effecten

Storingsfactor	Abiotisch effect
Bedekking/habitataantasting	Lokale en directe fysieke verstoring door bedekking van de bodem met baggermateriaal.
Vertroebeling	Toename van de concentratie zwevende deeltjes in waterkolom.
Sedimentatie	Afzetting van zwevende deeltjes op de bodem
Hydromorfologische veranderingen	Veranderingen in morfologie en stromingsprocessen
Onderwatergeluid	Toename van geluidsbelasting in het water
Verstoring (boven water)	Toename van geluid, licht en silhouetwerking door materieel en mensen
Verzuring en vermisting	Aantasting van nutriëntgevoelige ecosystemen door stikstofdepositie.
Verontreiniging	Aantasting bodem- en waterkwaliteit door verontreinigende stoffen.

In deze aanvulling wordt alleen gefocust op gevolgen van het project waarvoor actualisatie mogelijk relevant kan zijn. Gevolgen die in de Passende Beoordeling bij voorbaat al kunnen worden uitgesloten worden in deze aanvulling niet behandeld, omdat de nieuwe situatie (het verlengen van 1 jaar) geen invloed heeft op de effecten/reikwijdte van de gevolgen beschreven in de Passende Beoordeling (Arcadis, 2018).

De gevolgen die in de Passende Beoordeling en Natuurtoets bij voorbaat worden uitgesloten zijn:

- **Bedekking/habitataantasting (voor habitattypen):** De stortzones in (neven)geulen vallen binnen het hoogdynamische sublitoraal. Omdat deze hoogdynamische gebieden van nature al minder geschikt zijn voor bodemleven, heeft storten geen invloed op de kwaliteit van het habitatype H1130 waar de bedekking plaatsvindt. Bedekking en omwoeling van de bodem van geulen zal daarom in dit rapport alleen worden onderzocht met betrekking tot effecten op vissen en vogels.
- **Vertroebeling en sedimentatie:** Vertroebelingseffecten als gevolg van het storten van de zandige baggerspecie zijn op voorhand uitgesloten. Uit de metingen van de eerdere proefstortingen blijkt dat het

zand tijdens het verspreiden vrijwel direct naar de bodem zakken en niet worden getransporteerd naar omliggende slikken en schorren. Daarom wordt dit effect niet nader uitgewerkt.

- **Onderwaterverstoring:** Door het huidige gebruik van de vaargeul door scheepvaart, waarbij ook veel grotere schepen dan de sleephopperzuigers door de Westerschelde varen, is al sprake van een hoge geluidbelasting onder water. Gezien de ligging van de vaargeul en de hierboven genoemde verstoringafstand van 5 km, is het gehele estuarium al verstoord. Binnen het door onderwatergeluid potentieel verstoorte gebied komen zeezoogdieren en vissen voor die gevoelig kunnen zijn voor onderwatergeluid. Deze soorten komen ook voor in de vaargeul en directe omgeving daarvan. Dit wijst op gewinning aan de aanwezigheid van onderwatergeluid in de Westerschelde. Omdat er geen toename van verstoring door onderwatergeluid optreedt, wordt dit effect niet nader onderzocht.
- **Verontreiniging:** Dat de kwaliteit van het terug te storten baggerspecie binnen de geldende normen valt, is opgenomen in deze toets als een randvoorwaarde. Als gevolg hiervan kan geconcludeerd worden dat verslechtering van de waterkwaliteit door het storten van de specie afkomstig uit Vlaanderen uitgesloten kan worden. Een effect van het storten op de waterkwaliteit wordt daarom niet nader beschouwd.
- **Verzuring en vermessing:** Het gebruik van de proefstortlocaties leidt niet tot een wezenlijke verandering van vaarfrequenties en –afstanden ten opzichte van het gebruik van de al vergunde stortzones. De maximaal mogelijke depositie van stikstof in Natura 2000-gebieden, waarmee rekening is gehouden bij de verlening van de vergunning voor het gebruik van deze zones, wordt daarom niet overschreden. De gevolgen van het gebruik van de proefstortlocaties voor stikstofgevoelige habitattypen en soorten in Natura 2000 als gevolg van de depositie van stikstof worden daarom niet uitgewerkt in deze passende beoordeling.

3 Effectbeschrijving

De overige gevolgen genoemd in Tabel 1 konden in de PB niet bij voorbaat worden uitgesloten. Voor deze gevolgen is verder uitgewerkt (Hoofdstuk 5 tot 7 van de PB, bijlage B) in hoeverre zij effect hebben op de beschermde gebieden en soorten. Dit betreft:

- Bedekking/habitataantasting (m.b.t. vissen en vogels)
- Hydromorfologische veranderingen
- Verstoring boven water

In de onderstaande paragrafen wordt uiteengezet in hoeverre het mogelijk verschuiven van een deel van de vergunde proefstortingen naar volgend jaar (2021) van invloed is op deze effecten, waarbij rekening wordt gehouden met geactualiseerde gegevens voor de betrokken beschermde soorten en gebieden.

Bedekking/habitataantasting

In de stortzones aanwezige vissen kunnen gedood worden of gewond raken wanneer ze bedolven worden met specie. Daarnaast kunnen visseneieren in paaigebieden (kraamkamer) worden aangetast door bedelving met baggerspecie. De geulen en nevengeulen hebben geen specifieke functie voor vissen, zij zullen de geulen gebruiken voor verplaatsing of het foerageren. De conclusies uit de Passende Beoordeling m.b.t. effecten als gevolg van bedekking op beschermde vissen is dat fint, rivierprik, zee-prik, steur en houting in het gebied voorkomen tijdens de trek, maar stortingen eenvoudig kunnen ontwijken, en zodoende is er slechts een zeer kleine kans op effect. Uit recente waarnemingen aan de hand van ankerkuilbemonsteringen 2008 - 2019 (Boois & Couperus, 2019), blijkt dat deze soorten nog steeds variabel, maar in lage aantallen worden gevangen in de Westerschelde. De conclusies uit de PB dat er zeer kleine kans is op effect blijven nog steeds van toepassing en zullen niet worden beïnvloed door het verlengen van de vergunning.

Daarnaast wordt in de PB ook aangegeven dat niet beschermde vissoorten, zoals haring en zandspiering door bedekking gedood kunnen worden. Zowel dwergsterns als grote sterns zijn voor een groot deel afhankelijk van deze twee prooi-soorten. De diepe geul (Diepe Put van Hansweert) is weinig geschikt als habitat voor de belangrijkste voedselbron van de sterns, zandspiering en haring. De kans dat tijdelijke vermindering van het doorzicht als gevolg van vertroebeling na het storten van specie in deze zones leidt tot nadelige effecten voor foeragerende sterns is dan ook nagenoeg nihil. Naast visetende soorten kunnen ook benthosetende soorten beïnvloed worden door de stortingen. De bedekking vindt in alle locaties plaats in een zone die permanent onder water staat. Deze zone is daarmee niet van belang voor benthosetende steltlopers. Deze worden daarom niet door eventuele bedekking van benthos beïnvloed.

Tot slot kunnen aanwezige zeezoogdieren (zeehonden en bruinvissen) indirect effect ondervinden door bedekking met sediment van de aanwezige prooidieren (vissen). Omdat het effect op de aanwezige vissen zeer beperkt is, en de aanwezige zeezoogdieren genoeg uitwijkmogelijkheden hebben, kunnen effecten op voorhand uitgesloten worden.

Het verlengen van de vergunning en daarmee het uitvoeren van de proefstorting in het jaar 2021 gaat geen verandering brengen in de hierboven genoemde conclusies. Significante effecten door bedekking/habitataantasting op (trek)vissen, vogels en zeezoogdieren zijn hiermee uitgesloten.

Hydromorfologische veranderingen

De locaties van het storten en de lokale omstandigheden zijn hetzelfde als ten tijde van de vergunningaanvraag, namelijk sublitoraal, dat gekenmerkt wordt door hoogdynamische omstandigheden. Zoals geconcludeerd in de PB blijft het meergeulensysteem in stand door binnen de grenzen van het stortcriterium en het protocol flexibel storten te blijven. Het ecosysteem als zodanig verandert niet noodzakelijkerwijs door veranderingen in het meergeulensysteem. Door het meergeulensysteem in stand te houden zijn veranderingen in het ecosysteem en in de habitattypen als het gevolg van het herverdelen van de baggerspecie over de hoofd- en nevengeulen uit te sluiten. Ook de habitattypen veranderen niet en gevolgen voor soorten zijn uitgesloten. Deze conclusie wordt niet beïnvloed door het verlengen van de vergunningstermijn.

Bovenwaterverstoring

Uit de Passende Beoordeling zijn een aantal mitigerende maatregelen voortgekomen die zijn opgenomen in de verleende vergunning om bovenwater verstoring van broedvogels en niet-broedvogels te voorkomen. Bij verlenging van de vergunningsduur blijven deze inhoudelijke voorschriften geldig. Het gaat hierbij om:

- Tijdens het storten in de proefstortlocaties Inloop van Ossenissee en Diepe Put van Hansweert, maar buiten de vaargeul, wordt in de ruiperiode van bergeenden (15 juni tot en met 30 september) te allen tijde (dus ook tijdens hoogwater) een afstand van ten minste 500 meter tot de actuele ruiplaatsen aangehouden.
- Voor de proefstortlocatie Inloop van Ossenissee dient tijdens het broedseizoen van bontbekplevier en strandplevier (15 maart tot en met 15 juli) minimaal de verstoringsafstand van 175 meter tot de zeekering/hoogwaterlijn te worden aangehouden wanneer gevaren wordt buiten de vaargeul.
- Tijdens het storten in de proefstortlocaties Inloop van Ossenissee en Diepe Put van Hansweert, maar buiten de vaargeul wordt een afstand van minimaal 500 meter aangehouden tot de foerageergebieden van steltlopers, of er wordt verspreid tijdens hoogwater als de vogels op de hoogwatervluchtplaatsen verblijven.
- Tijdens het storten tijdens laagwater wordt buiten de vaargeul een afstand van minimaal 1.200 meter aangehouden tot de actuele ligplaatsen van zeehonden, of er wordt gestort tijdens hoogwater als de zeehonden niet aanwezig zijn.

Wegens deze mitigerende maatregelen wordt voldoende afstand gehouden tot ruiplaatsen, broedplaatsen, foerageergebieden van steltlopers en rustplaatsen van zeehonden. Het varen en storten leidt, vanwege deze mitigerende maatregelen, ook bij verlenging van de vergunningsduur niet tot het verontrusten of verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen van broedvogels, niet-broedvogels en zeehonden.

Cumulatieve effecten

Zoals reeds eerder in de passende beoordeling aangegeven is een cumulatietoets voor Diepe put Hansweert niet nodig. Er zijn geen recentere vergunningen verleend waarbij stortingen op deze locatie vergund zijn, dus een verlenging van de vergunning zal niet van invloed zijn op dit oordeel. Doordat de proefstortingen bij de Inloop van Ossenissee naar verwachting in 2020 afgerond worden, is er geen onderling cumulatief effect met het project Nieuwe Sluis Terneuzen (geen stortingen gepland in Inloop van Ossenissee in 2020). De verlenging van de vergunning leidt ook hier niet tot andere inzichten.

4. Conclusie

Het verlengen van de vergunningsperiode tot 31 december 2021 leidt niet tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura-2000 gebied Westerschelde & Saeftinghe.

Referenties

Arcadis. (2018). Passende beoordeling en natuurtoets herhaling proefstoringen Westerschelde. *Referentie Nummer 079880756 A*.

Boois, I. J. de, & Couperus, A. S. (2019). *Ankerkuilbemonstering in de Westerschelde : Resultaten 2019 en meerjarenoverzichten*. <https://edepot.wur.nl/506889>